

АРЫЕНТАЦЫЯ — НА ПРАМЫСЛОВЫ ВЫІНІК

Міхаіл МЯСНІКОВІЧ аб развіцці бізнесу, навукі і ЖКГ

Калі завяршаецца год, прынята падводзіць вынікі — палітычныя, эканамічныя, навуковыя. Аб значных падзеях 2017-га і важных задачах на бягучы год у інтэрв'ю БЕЛТА расказаў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ.

— Міхаіл Уладзіміравіч, 2017 год для Беларусі без перабольшання можна назваць прарыўным. Прэзідэнт падпісаў адразу два найважнейшыя дакументы: дэкрэт аб развіцці прадпрымальніцтва і дэкрэт аб лічбавай эканоміцы. Якія задачы ў сувязі з гэтым стаяць перад парламентарыямі шостага склікання на чацвёртую сесію ў частцы мадэрнізацыі заканадаўства?

— Паляпшэнне ўмоў для выдзення бізнесу прадугледжана Дэкрэтам № 7 «Аб развіцці прадпрымальніцтва» і шэрагам іншых нарматывных прававых актаў. Парламент чакае сур'ёзна праца па ўнясенні змяненняў і дапаўненняў у законы Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі, а таксама іншымі дакументамі і даручэннямі кіраўніка дзяржавы. У першую чаргу гэта кодэксы Рэспублікі Беларусь. Таксама трэба будзе прыняць Кодэкс аб архітэктурнай, горадабудаўнічай і будаўнічай дзейнасці. Карэкціроўцы падлягаюць і некаторыя іншыя законы. У цэлым жа для рэалізацыі даручэнняў, якія ўтрымліваюцца ў названых дэкрэтах, і даручэнняў Прэзідэнта Беларусі, змяненняў і дапаўненняў патрабуюць каля трох дзясяткаў заканадаўчых актаў.

“Эфект ад падпісаных дэкрэтаў будзе важкі і, самае галоўнае, адчувальны для нашай эканомікі, у цэлым для кожнага беларуса.

З падпісаннем Дэкрэта «Аб развіцці лічбавай эканомікі» Беларусь становіцца ў ІТ-сферы свайго роду аналагам Сінгапура, які адыгрывае вялікую ролю ў глабальных фінансах. Ствараюцца беспрэцэдэнтныя ўмовы для развіцця ІТ-індустрыі, прыцягнення ў нашу краіну найбуйнейшых міжнарод-

Фота БЕЛТА

ных карпарацый. Мы разлічваем на фарміраванне трывалага даверу нашых патэнцыйных партнёраў, значны рост іх цікавасці да работы ў Беларусі.

Упэўнены, што эфект ад падпісаных дэкрэтаў будзе важкі і, самае галоўнае, адчувальны для нашай эканомікі, у цэлым для кожнага беларуса. Бо пашырэнне спектру і аб'ёмаў работ у ІТ-сферы — гэта дадатковая валютная выручка, новыя высокаінтэлектуальныя працоўныя месцы з высокай дабаўленай вартасцю, развіццё сферы паслуг з нізкай матэрыяла- і энергаёмкасцю.

Лічбавізацыя накіравана на ўсе сферы нашай дзейнасці: прамысловасць, банкаўскі сектар, медыцыну, адукацыю, навуку і іншыя. Цяпер усё часцей кажуць аб ужыванні тэхналогіі «блокчэйн». Не выключана, што ў сярэднетэрміновай перспектыве яе можна будзе выкарыстоўваць і ў заканадаўстве. На першым этапе — для аўтаматычнага аналізу заканадаўчай базы і выключэння дубліравання асобных нормаў, а ў далейшым — для таго, каб аўтаматызаваць і сам працэс выканання законаў. Такія падыходы сёння актыўна абмяркоўваюць не толькі ў Беларусі, але і ў іншых краінах, напрыклад у Расіі. Гаворка ідзе аб выкананні нормаў заканадаўства без умяшання чалавека, аўтаматычна — з дапамогай спецыфічных смарт- і іншых «разумных» кантрактаў. Усё гэта значна спросціць работу з законамі, зробіць гэты працэс адкрытым і празрыстым. Пры гэтым мінімізуюцца чалавечы фактар, злоўжыванні і г. д. Пакуль гэта яшчэ ідэі, над якімі неабходна сур'ёзна працаваць і не ўпадаць у ілюзію, што ўсё ўжо вырашана і заўтра будзе «светлая будучыня». Тут неабходна велізарная мэтадыка і шмат у чым невядомая работа.

— У Беларусі на II з'ездзе вучоных абмяркоўвалася **стратэгія развіцця навукі і тэхналогій да 2040 года. Як вы ацэньваеце магчымасці павышэння ролі беларускай навукі для эканомікі і грамадства з улікам таго, што раней кіравалі Нацыянальнай акадэміяй навук?**

— Я глыбока перакананы ў тым, што беларускія навукоўцы здольныя генерываваць прарыўныя праекты з адчувальным эканамічным эфектам. Для гэтага Беларусь валодае неабходным кадравым патэнцыялам. У нас паспяхова развіваюцца ўласныя навуковыя школы на чале з вопытнымі, таленавітымі кіраўнікамі, праца якіх захапляе і маладых даследчыкаў. Распрацоўцы перспектывных праектаў спрыяе і абноўленая структура Нацыянальнай акадэміі навук, у якой былі створаны і ўжо адбыліся сучасныя навукова-практычныя цэнтры і кластары, якія аб'ядналі навуку і вытворчасць.

Сёння важна сканцэнтравана намаганні на разумнай пастаноўцы канкрэтных навуковых задач невялікага ліку прырытэтаў, дзе ёсць навуковы патэнцыял, адпаведныя напрацоўкі і вопытныя вытворчасці. Мне ўяўляюцца такімі нана- і біятэхналогіі, хімічныя, касмічныя тэхналогіі і іншыя. Неабходны сур'ёзны маніторынг таго, што робяць у згаданых сферах калегі ў замежных краінах, трэба ўмела адаптаваць і пераймаць усё найлепшае, што зроблена замежнікамі. Распрацоўка і вытворчасць — важная справа, але галоўнае — эфектыўныя продажы. Свет сёння нічым ужо асабліва не здзівіш, але нішы ёсць, і трэба замацоўвацца на гэтых рынках за кошт навізны, якасці і выгадных цэн.

Галоўным у працы кожнага навукоўца павінна быць арыентацыя на вынік навуковы, прамысловы. Гэтага патрабуе ад акадэмічнай, галіновай і ўніверсітэцкай навукі наш Прэзідэнт Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка. Гэта правільны падыход.

Задача парламентарыяў — сядзейнічаць фарміраванню нарматывнай прававой базы, якая комплексна рэгулюе адносіны, што ўзнікаюць пры ажыццяўленні навуковай, навукова-тэхнічнай і інвацыійнай дзейнасці. Гэтыя пытанні цесна ўзаемазвязаны з развіццём адукацыі, умацаваннем яе ўзаемадзеяння з вытворчасцю.

На парадку дня — далейшая праца па ўдасканаленні механізмаў фінансавання навуковых праектаў, больш актыўнага выкарыстання магчымасцяў рэспубліканскага і мясцовых інвацыійных фондаў, уваходжанне ў буйныя транснацыянальныя навуковыя праекты і іншае.

Падчас грамадскага абмеркавання праекта стратэгіі развіцця навукі і тэхналогій Беларусі да 2040 года і на II з'ездзе вучоных было агучана шмат смелых і цікавых ідэй па ўдасканаленні навуковай сферы, павышэнні прэстыжу вучонага ў грамадстве. Усе гэтыя прапановы сабраны і абагульнены міжведамаснай рабочай групай, кіраўніком якой я быў прызначаны. Многія ідэі цяпер прапрацоўваюцца.

— **Закрываючы трэцюю сесію, вы арыентавалі сенатараў на ўсебаковую дапамогу звычайным людзям. Традыцыйна пытанні па рабоце жыллёва-камунальнай гаспадаркі — у ліку самых частых і набалелых. Якое ваша бачанне іх вырашэння?**

— Сапраўды, у большасці галін жыллёва-камунальнай гаспадаркі захоўваецца шэраг праблемных пытанняў, і вырашаюцца яны павольна. Менавіта гэтая тэма была прадметам сур'ёзнага разгляду на рэспубліканскім семінары, які прайшоў у кастрычніку 2017 года пад кіраўніцтвам Прэзідэнта краіны. Падрыхтаваны шэраг праектаў прававых актаў, якія накіраваны на ўдасканаленне работы галіны, у тым ліку распрацоўваецца новая рэдакцыя Жыллёвага кодэкса.

На сумесным пасяджэнні Прэзідыума Савета Рэспублікі і Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі прыняты шэраг канкрэтных рашэнняў па ўдасканаленні прававых, арганізацыйных і дзейнасці жыллёва-камунальнай гаспадаркі, якія мы перадалі ўраду.

Вывучэнне пытанняў ЖКГ у Савеце Рэспублікі выявіла цэлы шэраг і іншых задач, якія патрабуюць вырашэння. Гэта ў першую чаргу водная гаспадарка і капітальны рамонт жыллага фонду. Тарыфы на жыллёва-камунальныя паслугі, безумоўна, справа важная, але па іх ёсць рашэнні

кіраўніка дзяржавы. Што датычыцца воднай гаспадаркі, то, лічу, што прэсная вада — гэта наш велізарны нацыянальны здабытак. Як і лясныя рэсурсы, і калійныя солі. Ёй трэба ўдзяляць больш увагі. У апошнія гады па гэтых праблемах сур'ёзных навуковых даследаванняў не вядзецца, няма адзінай сістэмы кіравання. Праз гэта шмат у чым пачасціліся факты нерацыянальнага водакарыстання, забруджвання ваданосных гарызонтаў, прымітыўнага воднага рэгулявання. Не варта ў адрыве ад гэтых пытанняў разглядаць меліярацыю і гідраэнергетыку. Яшчэ нядаўна, каб зрабіць свідравіну на ваду, трэба было прадставіць сур'ёзныя абгрунтаванні, заключэнне спецыялістаў, атрымаць неабходныя дазволы. Чаму? Не толькі таму, што змяншаюцца запасы. Галоўнае — каб забруджванне не патрапіла ў падземныя крыніцы.

Дзяржрэгуляванне, вядзенне і маніторынг балансаў водных рэсурсаў, навукова-тэхнічную водную палітыку мэтазгодна праводзіць з адзінага рэспубліканскага цэнтра. На маю думку, у Міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя павінен быць такі навукова-практычны цэнтр воднай гаспадаркі.

“Свет сёння нічым ужо асабліва не здзівіш, але нішы ёсць, і трэба замацоўвацца на гэтых рынках за кошт навізны, якасці і выгадных цэн.

Капітальны рамонт жыллёвага фонду — найважнейшая дзяржаўная задача. Пакуль сітуацыя некрытычная, таму што жыллё адносна новае. Але што будзе заўтра? Прэзідэнт краіны на семінары па пытаннях ЖКГ выразна паставіў задачу па замене і рамоне ліфтаў. Такой жа ўвагі патрабуюць інжынерныя сістэмы і апорныя канструкцыі жылых дамоў. Пабяліць, пафарбаваць — у нас праблемы няма. А вось сур'ёзнымі інжынернымі справамі Мінжылкамгасу трэба займацца больш прадметна. Прапановы па капітальным рамонце жыллага Саветам Рэспублікі ва ўрад накіраваны.

ПАСЛЯ ВЫСТУПЛЕННЯ «МС»

СПАЧАТКУ ПРАГРАМА, ПОТЫМ ДАРОГА

У № 43 «Мясцовага самакіравання» выйшаў артыкул «Тры кіламетры шэсцьсот метраў». У ім гаварылася, што дарога, якая злучае вёску Гарадзечна Пружанскага раёна з трасай Пружаны—Брэст, можа паслужыць своеасаблівым імпульсам для развіцця ўказанай вёскі. Вядома, у тым выпадку, калі трохкіламетровы ўчастак дарогі будзе заасфальтаваны.

За гэта даўно змагаюцца і мясцовая ўлада, і грамадскасць населенага пункта. Вёска мае адносна новыя жылыя кварталы, тут уведзены сучасны жывёлагадоўчы комплекс, на тэрыторыі маюцца розныя сацыяльныя

і вытворчыя аб'екты. Акрамя таго, Гарадзечна ганарыцца сваёй багатай гісторыяй. Толькі вось развіццю прыватнай ініцыятывы, на думку мясцовых жыхароў, і нават замацаванню маладых спецыялістаў зусім не спрыяе тутэйшая дарога. Куды толькі не звярталіся вяскоўцы са сваёй праблемай! З усімі прэтэндэнтамі на дэпутацкія месцы яны пачынаюць сустрэчу менавіта з дарожнага пытання.

Але час ідзе, нічога, на жаль, не мяняецца. Нядаўна, калі праблема стану мясцовых дарог чарговы раз была абазначана на самым высокім узроўні, у гарадзечненцаў зноў з'явілася надзея...

Рэдакцыя атрымала адказ з камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Брэстаблдарбуд». «Гравійны ўчастак указанай аўтамабільнай дарогі працягласцю 3,395 км ад аўтамабільнай дарогі Р-85 Слонім—Высокае да вёскі Гарадзечна Пружанскага раёна знаходзіцца на абслугоўванні Пружанскага ДРБУ № 140. Па меры неабходнасці з улікам умоў надвор'я названым ДРБУ праводзіцца яго рамонтнае прафіляванне, — гаворыцца ў пісьмовым адказе **генеральнага дырэктара Сяргея ДЗЯМКО.** — У цяперашні час рэалізуецца Дзяржаўная праграма па развіцці і ўтрыманні аўтамабільных дарог у Рэспубліцы Беларусь на 2017—2020 гады (далей — праграма),

зацверджаная Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 18.09.2017 года № 699. У зацверджаным варыянце праграмы аўтамабільная дарога Н-543, пра ўчастак якой ідзе гаворка, адсутнічае.

Карэкціроўка аб'ектаў праграмы ўваходзіць у кампетэнцыю Міністэрства транспарту і камунікацый з унясеннем адпаведных змен ва ўказаную пастанову Савета Міністраў.

У выпадку ўключэння аб'екта аўтамабільнай дарогі Н-543 Гарадзечна—Харкі—Жабін у праграму 2018—2020 гадоў КУП «Брэстаблдарбуд» выканае ўвесь неабходны комплекс запланаваных дарожных работ».